

Daniel Adler
danielyadler@gmail.com

#1

לעצמו. לקיים זה המצוה אבל לצבור למכור דרך שכירות הוה, חשיב מלאכה.

1.01 107 281N 112015

#3

על הגחת תפילין בחול המועד יש מהנאונים
שאמרו שאין להביח תפילין בחול המועד שאין

צריך אות שהן עצמן אות שאסור בעשיית מלאכה בדבר שאינו אבר. ועוד שחייב בישיבת סוכה בחג ובפסח חיי' כחילת מצה ולא מסתבר טעמיהו. רתנן כפרין ב' דמועד קטן רבי יהודה אומר ברכת הוא תפילין ומזוזות לעצמו ומדשרי רבי יהודה לבת' עצמו ולא לאחרים. אלמא שפיתקן כדי להניח במועד ששכביל מצה התירו לו לכתוב ולא בשביל קיום מצה של אחר המועד. דאי להניח אחר המועד למה התירו לו לכתוב במועד. והלא יש שזהות באונאי יום טוב לכתבם. ואמרינן נמי בירושלמי דמועד קטן חד בר נש אוסר תפיליו במועד אף אתא לקמיה דרב חננאל ופליחה לנבי דרבה בר בר חנה אמר לו הכי תפילך וזיל כתוב לך. אמר ליה רבי זיל כתוב ליה. מהניתיך פליג עליה דרב ברכת תפילין ומזוזות לעצמו הא לאחר לא. פתר ליה בכתוב להניח. ירוש' להניח עד לאחר המועד דהא אמר' לעצמו מותר לכתוב במועד' שאל לא יהא לו פנאי לכתבם אחר המועד ויתבטל ממנויות אבל כשביל אחר להניחם עד לאחר המועד לא התירו לו לכתוב במועד. אבל אם צריך האחר להניחם במועד מותר לכתוב לו. ורבה בר בר חנה דאפילו לגורך עצמו כדי להניחם במועד כגון שהשאל לו חפילין כל ימי המועד או כגון שאבדו תפיליו ביום אחרון של חול המועד לא התירו לו לכתוב במועד כיון שיכול לכתוב מיד אחר המועד. אבל אם צריך להניחם במועד מותר לכתוב בעצמו אבל לא לאחרים. אלמא לדברי שניהם מניחין תפילין במועד דדוקא שבתוים טוב מוקירו אות שאסורין בכל מלאכה וקוריון מקראי קדם וכל עוב דלבינו תם לו שפיר שאיסור מלאכה של חול המועד בדבר שזינו אביו אלא מדרבנן דהשמיא ליבא אות מדאורייתא. ויש שמביטין בלא ברכה ששום שם ברכה לבפלה' ושלום אשר בן הר' ויחזיל זכור'.

פרטי רמזי דינים המבוארים בזה הסימן

[א] שבת ויום טוב לאו זמן תפילין הן [ב] ודין חול המועד;

א (6) שבת ויום טוב לאו זמן תפילין הן: ב (3) וחולו של מועד יש מסתפקין בו אם הוא זמן תפילין ומניחין אותן בלא ברכה. ואדוני אבי הרא"ש ז"ל היה מניחן ומברך עליהן: |

עוד בית יוסף: **רמ"ש** ויחזרו שם מועד יוש' מסתפקים בו. הם צעלי המוסקס ועיין בחוספות סוף פרק הקומץ ואשר"י הלכות תפילין כתבו דמדיחא צפרק במרח' דמועד קטן בתלמודא דידן דכותב אדם בחולו של מועד תפילין לעצמו אבל לא לאחרים אלמא דמותר להניח בחולו של מועד, דאי אסור ואינו כותב אלא להניח אחר המועד מה לי לעצמו מה לי לאחרים ועיין שם כי האריך וצירושמי מפורש דמניח בחולו של מועד דקאמר התם דכותב תפילין בחולו של מועד אפילו לאחר כשארץ להם להניחם דאבל כשאני ארץ להם במועד אלא לאחר המועד או לעצמו כותב במועד כדי שיהיו מזומנים בידו להניחם אחר המועד מיד אבל לאחר לא. ויש שמסתפקים בו דוחים הראיות וסוברים דהני תנאי ואמוראי כמאן דאמר שבת ויום טוב זמן תפילין הן אבל לדודן דלאו זמן תפילין הן בכלל ויום טוב הוי גמי חולו של מועד הראיות דהג הפסח הוא דאסור בחזירת חזק ודסוכות חזקב דכחביתו לאענין הלכה נהרה וספטיה און במלכותיו נוהגין להניחם וילבדק עליהן כמחר"ם וסדא"ש וזני נהבד וכו' שלא להניחם ועיין צ"ח ובשלחן ערוך ובהג"ה לשם: 1

॥

#6

מניחין מפילין בחול המועד וכן דעת המוספות והראב"ד ו"ל וכן אנו נוהגים עכ"ל: **ורעב שירי** נהגו כל בני קפדן שלא להניחם בחול המועד ושומעתי שמקודם היו מניחים אותם בחול המועד כדברי הרא"ש ואח"כ מלאו שכתב רבי שמעון בר יוחי במאמר אחד שאסור להניחם בחול המועד ועל כן נמנעו מלהניחם בחול המועד (א) וכן כתב מורי דודי הרא"ה יצחק קארן ו"ל בתשובה והמאמר ההוא אימיה במדרש הנעלם לשיר השירים (והרדק דפוס מונקאטש ש"ס ת.ח) על פסוק (שיר השירים א ג) לרית שמניך טובים וזה לשונו רב המנונה סבא הכי אמר אלן אינון ימים דאיקרון טובים ואינון מפילין דקדושא בריך הוא מנח להון ועל דא איקרון טובים בגין דאינון נהרין דרישא דקדושא עילאה ובכל אחר ימים טובים אינון מפילין דרישא דקב"ה מנח להון חולו של מועד דלא איקרי יום טוב אלן מפילין דדרושא דהא לית לה לסיכרה

מגרמא כלום אלא מנהירו דיום טוב מפילין דדרושא דאיהו מפילין של ד לא נהירו אלא מגו נהירו דמפילין של ראש תפלה דרישא יום טוב תפלה דדרושא חולו של מועד ושפיר קאמר והכי איהו ועל דא חולו של מועד אינון לענין עבדתא בגוונא דיום טוב ואינטריך חדא בגוונא דליה ובגין כך באלין יומין דאינון מפילין דמארי עלמא אסור לאנחא שאר מפילין דהא אלן יומין דאינון מפילין עילאין שראן על רשיהון דישאל קדישין. רבי אלעזר שאל לרבי שמעון אבוי מינא מפילין דרישא דשריין על רשיהון דישאל קדישין ביום טוב מפילין דדרושא דאיהו חולו של מועד היך אן אחידן לה א"ל בגין דאן אחידן לה ואיהו יד כהה אסור למיעבד עבדתא דקטורא דליה ואינטריך למעבד חדא דקטורא דמפילין דרישא ועמא קדישא אחידן מפילין ושפיר עליהו ביום טוב ובחולו של מועד ואסור לאעבדא מפילין דמארי עלמא ולאנחא מפילין אחרנין דאינון דוגמא דיוקנא לתתא. למלכא דבעי לנטרא לעבדיה א"ל עבד דיוקנא דחומתא דילי כל זמנא דההוא דיוקנא יתחזי עקן כולי עלמא יזועון וידחלון מינק לבשר מגו רחמינו עילאה דקא רחיס ליה מלכא יהב בדיה חומתא דגושפנקא עילאה דליה כיון דאחיד חומתא עילאה למלכא בדיה שביק מיניה ההוא דיוקנא דאיהו עבד אי ההוא עבדא דמי חומתא עילאה דמלכא בגין ההוא חומתא דאיהו עבד ודאי בר קטולא הוואהו עבדא בגין דאיהו עבד קלנא בחומתא דמלכא ולא חייש לויקריא ובגין כך אסור לעמא קדישא לדחיה חומתא דמלכא עילאה דשרא עלן בגין דיוקנא דאן עבדן האי במועד ובחולו של מועד וכל שכן בשבת דכולא שרא עלן ומאחר שבתלמודא דיקן לא נחבאר דין זה בפירוש מו יערב לבו לגשת לעבור בקום עשה על דברי רבי שמעון בן יוחי המפליג כל כך באיסור הנחת:

ספרה
A
#8

וצה ת שובה אהו ידירי המסכיל הר' מרדכי בר תנחומי. שאלת אחי על מהני חס להניח מפילין של יד בישיבה או בעמידה מפני שרחיק הרבה מן המדקדקים בדקדוק ענין להניח מפילין של יד בישיבה דע אהו' חסידים מקרוב באורוליס להיות מכת המקובלים וממדרשי הנעלמי' ומחלשי הראש לא יזעון אחר הזוהר ולא ידעון מולאו וחזקו וכוונתו לא שך מחלש בספרי קטב ידוע אהו' שכל רביוני וחזקו הקדושים שמשו באוני עולם לחייתיהם של הנבוכא קדש בדברי החלמוד והפוסקים ואם היה ראש יעמוד לפניו ולוח לשני האנדרג שנהנו הקדשוני' לא אשנחיקן ביהבי דרוב דבריו אין הלכה כמותן ואפשר כתב הקד"ר ורח"י לזה שהוא כתב סודות גדולות וחזקוהו נפלאו' אין לבדך שחי צרכות על מפילין של ראש ושל יד ואנו לא אשנחיקן ביה ומצרכין שחיסרם הוא כתב המניח מפילין בזה"ה חייב מינא וחזקו מניחין ומצרכין עליהן ואף שבי"א אין מניחין מפילין כלל בזה"ה לפי שה"ה שכתב וזעזעל מנהג לפי סדרתו שחפס דעת ר"י בעל ההו' ולא חששו לצד לדברי חזקו' ולא חתם שחוקי' שהיו לפניו ולא ידעו מהספרי' החלו"ג שכתבנו לע"ז ציד הלומדי' הלא האגור נמי כתב שאלא ב' דייטס בהזוהר וזה שכתבתי אחר מהן וכל הקדמוני' לחזק דקין והרב' דספר ההו' ואם"ה לא חש לזה כי האמת שהוא עליון כתב שלא חלף דבר זה בכל התחברים שראו בומוי עתה ספק עיניך ורמה חס היה בזה מחש אי אפשר שלא הנד"ר שום מחבר אחר גם לא חישב מעט רחמי דחלמוד צבלי וירושלמי ספר' ופסיקת' ושאלתו ויפס' כוונתו הקדמו שביא הרבה דברים מהזוהר וזה לא הביא' כילחש לזה ועוד דע שכוונת ראש"י לחלק מפילין של יד משל ראש וכלו קצונין על שחי וכוונת' שהפילין של יד הוא רחמי' לפיכך מיוסד וכל ראש לפיכך מיוסד ממואר וחז"ל לטעמי' שכת' נמי המניח מפילין בזה"ה חייב חיה' משום שהפילין של יד הוא רחמי' וזהו שכת' ושל ראש רחמי' לשכחותיו וטעמו' חזקו' חזקו' שכן לא שחי' ענין אחת הוא וקשרי' ח' היא לא שזה

בגד

שאלות

בגד הנחש מהו כנגד הלבוש שצא לדרוש ידיוש אצל האמת יורה דרכו נמי שלא ידע נהניג כוד' ע"ה הכון בקלי' צא לקלן צוט ע"ה עוד מלאחי' בליקוטי' אגריד לבני' חסידים שצמיה דחין לך דבר קדושה וזהו ע"ה עוד שדומה לעב' העומ' לבני' רבו ומקבל עליו חומתו העשויה לעגדות ולא חייק צייד לשל ראש וגם ממעלה הדיח שעמוד מיד ויקבלת' חתם שיעקר רחם הפילין של יד ש' כחוסם עלזרוע' לכן אהי' ציאל חלק דרך חס ואין לך עסק בנסתרות המחשבים בדיוט' כלו הוידעים ומצינים רוי הורה ופסוניה והלוחי' שידעו הנלוים מה יפה כח של רבי שמעון מקינין אחר שלמו סחרי הקבלה אחר שהוא מתפלל בהינזק צין ויומו וד"ל עוד חומר לך שקבלתי מחמי הגדול מהר"ק לטוימוס ו"ל שקבל מהחסיד הגדול מהר"ר דניאל ז"ל שהיק חלמוד מזהב ושימש מהר"ר איסרל צעל תרומ' הדשן ז"ל וראה הנהגתו שנהג כמו שאנו נוהגין ע"כנהו דרכך ויהיה להם מה שלהם חל דע שכל המאמץ ירו על התחחול' וידינו על העליונה :

ספרה
B

הולדת המהר"ר
אני מאו בואי אל הקדוש פנימה לצקת מיס ע"ה מורי דודי רח"ה נ"ע ולבש תורה מפי קדש' לא גרע עיני מתהלכות דרכו בקדוש' ואתבונן כי אהו בשתי ידיו בפאת השלחן השלחן השמור' ונעמד לימין משה תרומ"א מאוה"ה נ"ע בבי"מ והתניב כמו נד לבתי סור ימין או שמאל מדי"ק דער אומרה כי כהול המועד פטר הראשון לבוא לידבר מקדש' מפילין לא הנהיג' אחר כי כבוד אאמ"י חרד"ה נ"ע וכל הדומים אשר כבית מדרשונו חדלי מלחמות בחדו"מ, והתברר ע"ה

כאמר תופשי תורה בארץ אשכנז וארצות סביבותי' קיימו עליות ועל זרעם תורה משה תרומ"א נ"ע בכל השנותיו על הוראת הכ"י, ותורת משה מורשה לנו מפני נשות נטות ממה לחלק או לחסור - ומלאחי' דברי קדשן מאו ועד כה לדעה כלי ברכה, ובתנאי כאן בחדו"מ וכן מפילין היו נחשבים כרצועות בעלמא, [ובעין דה' ח' הרא"ש לע"א]. ואם כי קשה דה' ע"ה הדבר לשנות את פסמי מאשר נסתי, עליו לבי על כי לא תפיל על לבד עליהם בלדש כדעת הרמב"א ד"ל, והשנתי אחרי כי ברכות אין מועבדות, ואם שמים יוצא ידי שניהם לתניה מפילין בתנאי דה"ה

#9

הלכות תפילין סימן לא לב

לא דיין תפילין בשבת ויום טוב, וכו' ב' סעיפים:

א. בשבת (א) ויום טוב (ב) [ג] (ד) *אסור להניח תפילין, מפני (ה) שהם עצמם אות, ואם מניחים בהם (ו) אות אחר (ז) *היה זלזול לאות שלהם: ב. בחל המועד גס-פן (ח) אסור להניח תפילין מהשעם הזה בעצמו, שימי חל המועד (ט) גם הם אות: (י) הגה ויש אומרים שחל המועד חייב בתפילין (כ) וכן נוהגין בכל גלילות אלו (ל) להניחם במועד ולכרוך עליהם, אלא (מ) שאין מקריבים עליהם (א) בקול רם בבית הקנסת כמו שאר ימות השנה:

א. מנחות לו וצרכין צו
ב. תשובת הרשב"א
קדם
התוספות
והראב"ד
מסרי"ק
ורשב"י
בשם הרא"ש,
במדרש הנזקלם
השירים וספר העמים
בשם גאון

#10

אין מעבדות וספק ברכות להקל, ובפרט שהג"א ו"ל כתב שאין לדעת היש-אומרים עקר בפ"ס, ועל-פל-פנים לענין ברכה בודאי יש להחמיר. גם קדם ההנחה יחשב בדעתו: אם אני מחייב אני מניחן לשם מצוה, ואם לאו אין אני מניחן לשם מצוה, וכו' יצא ידי צלי עלמא, דאף להסוקרים דחל המועד אינו זמן תפילין אינו עובר על 'כל תוסף', כיון שאינו מכון בהנחתם לשם מצוה ודאי. וכל-שכן שאין לחש בזה לאסור זלזול של אות חל המועד, דזה גס-פן אינו אלא במתכוון לשם מצוה כנ"ל. ותפילין דרפנו תם אין להניחם בחל המועד (פמ"ג). עוד פתבו האחרונים [והובאו בארה"ח ע"ש] דאין נכון שבית הקנסת אחת קצתם יניחו תפילין וקצתם לא יניחו, משום "לא תתגדדו". ומי שאין מניח תפילין בחל המועד, שמתפלל בבית המדרש שמניחין תפילין, יש לו גס-פן להניחן וכלי ברכה. וצבור שנהגו להניח תפילין אין להם לשנות מנהגם:

#11

משה

אורח חיים

אגרות

אלו חסד

ה. הנהגת תפילין בחוה"מ בא"י

ובדבר להניח תפילין בחוה"מ שבא"י שיעקר הישוב מתחלה היה מהספרדים וממדינות הערבים שעושין ברוב דברים כהרמב"ם ובעיקר כהב"י לא הניחו תפילין בחוה"מ, ואלו שבאו מיוראפ לא"י היו הראשונים תלמידי

#12

הגר"א ותלמידיי הבעש"ט ואנשי חב"ד שג"כ לא מניחו תפילין בחוה"מ ממילא נעשה מנהג דא"י שלא להניח תפילין בחוה"מ, שא"כ מכיון שכבר אתה תושב א"י אתה רשאי לנהוג מהיום כמנהג א"י אף שהוא מדי דאורייתא, דהא גם על חלב דאיתרא כשאין דבר לחזור עושה כמנהג המקום שנתיישב בו אדעתא שלא לחזור בין לקולא בין לחומרא דבפסחים דף נ"א ע"ב הוא לחומרא ובחולין דף י"ח ע"ב במגירת דבר איסור מדאורייתא הוא לקולא. אבל מ"מ אם אדם רוצה להניח תפילין מספק ג"כ אתה רשאי כי אפשר שעתה שכבר באו הרבה מיוראפ יש גם שמניחין תפילין ואין מקום קבוע כעת, ויש הרבה מרבתינו הראשונים דליכא איסור להניח תפילין אף לאלו שאין מניחין, אבל אם אתה רוצה להניח תפילין הוא דוקא בצנעא בבית ובלא ברכה כי גם במקומנו רוב ת"ח אף שהניחו תפילין הניחו בלא ברכה מאחר דמחלוקת הגאונים דהא ספק ברכות להקל.